

Het grootste gebod

Augustus 2022

Lieve mensen,

Drie keer noemen de vier evangeliën het grote gebod; bij Matteüs, Marcus en Lucas ieder één keer. Het begint steeds met de vraag "wat is het grootste gebod", maar telkens net iets anders, net als het antwoord. In [Lucas 10:26](#) speelt Jezus de vraag terug: wat lees je zelf? Dat was bij een schriftgeleerde, die kende de wet van Mozes en daaruit geeft hij de *twee* citaten die *samen* het grote gebod vormen. God liefhebben boven alles en je naaste als jezelf. Die combinatie kennen we alleen uit gesprekken met Jezus en hier wordt dat *door die ander* verwoord. Kennelijk ontstond er pas in de ontmoeting met Jezus iets nieuws: bij Hem kwam de samenhang van alle geboden in het licht.

Kijken we in [Matteüs 22](#), dan stellen anderen mensen de vraag en net als bij Lucas doen ze dat omdat ze Jezus op de proef willen stellen. Het was geen open vraag, niet een vraag om zelf verder te komen. Het was een gesloten vraag. Zoiets van: "geef ons het correcte antwoord, anders doen we je wat!". Hier geeft Jezus het antwoord zelf (vers 37-39) en als ze dan toch om Hem heen staan stelt Hij een tegenvraag: "wat denkt u over de messias?" Hij vraagt *zijn tegenstanders* naar zijn *eigen* identiteit: "van wie is de messias de zoon? Zo maakt Jezus van die gelegenheid gebruik om zijn beproevers te laten weten dat de messias Heer is. *Hij is Heer!* Hij is immers ook de Heer van David? David zegt dat zelf in Psalm [110](#).

En zo komen we bij het bijzondere in [Marcus 12](#). Ook daar vraagt iemand aan Jezus naar het grote gebod. En ook daar is het antwoord dat je God boven alles (en met alles) lief moet hebben en je naaste als jezelf. Maar het verschil is dat de vraag nu gesteld werd door iemand die echt wat goeds van Jezus verwacht. Hier bij Marcus heeft de vraagsteller gezien dat Jezus zijn tegenstanders goed van replek heeft gediend. Hij zag Jezus' bekwaamheid en daarom wilde hij weten wat Jezus over het grote gebod zou zeggen. Het is een open vraag. Dus is het niet vreemd dat in het kortste evangelie het langste antwoord staat (vers 29-31). Bij die open vraag zegt Jezus iets, dat bij de andere twee ontbreekt.

In Marcus begint Jezus met te zeggen waar het gebod vandaan komt: "Luister, Israël! De Heer, onze God, is de enige Heer". De kracht van dat woord ligt in de verbinding. Het gebod is niet afstandelijk. Het komt niet van een vreemde. Het wordt niet omgeroepen over een anonieme massa. Het is een persoonlijk woord tot het eigen volk. Zij worden erbij geroepen: "Luister". Aan hen wordt de unieke identiteit van God de Heer bekend gemaakt: Hij is enig. Als ze naar Hem luisteren worden ze verbonden met dé krachtbron van hun bestaan. In die gemeenschap met God kan het volk verstaan wat het grote gebod werkelijk betekent: Hem liefhebben; en ook je naaste, dat spreekt dan vanzelf.

Hier ligt ook de kern van ons gebed. Dat we Hem kennen. Dat we Hem liefhebben. De liefde voor de naaste komt daarin vanzelf mee. Daarom noemen we hen ook in ons gebed. Om die verbondenheid gaat het ook in de gebedsbrieven. Omdat u liefhebt kunnen we u vragen dat u bidt voor het land.

Bidden voor ons land

Je ziet in onze tijd de scheuren door de samenleving lopen. Stad tegen platteland. Randstad versus regio. "Deze tegenstelling dreigt ons van elkaar te vervreemden". Gert-Jan Segers constateert dit in Kamerdebat van 23 augustus en stelt: "Dat is buitengewoon zorgelijk. We zien dit jaar ook andere scheuren in onze samenleving. Het is de tegenstelling tussen rijk en arm." Zijn bijdrage leest u [hier](#).

Het is goed om, als u hiervoor gaat bidden, eerst uw aandacht bij God zelf te leggen, net zoals in het Onze Vader. Als we God eren als de Vader en bidden om zijn wil, kan dat richting geven als we daarna onze zorg om ons brood en de verzoeken vanwege de tegenstellingen in gebed brengen.

- Richt uw aandacht op God. Laat merken dat u Hem liefhebt. Stel u afhankelijk op bij Hem.
- Deel uw zorg met Hem over mensen die u kent met een krap inkomen. Bid om Gods zegen.
- Bid om Gods Geest in onze wereld, opdat we elkaar helpen en tegenstellingen overwinnen.
- Dank voor de kracht van zijn woord, bid dat dit bestuurders zegent in hun moeilijke taak.

Goede samenwerking, menselijke maat

In zijn [bijdrage](#) in de Tweede Kamer gaf Gert-Jan ook een richting aan hoe we onze tijd tegemoet kunnen treden, want de samenleving verdelen is zoveel makkelijker dan de boel bij elkaar houden: "De enige manier waarop we rechtvaardige keuzes kunnen maken, is door goede samenwerking." In deze woorden herken ik het gebod van de liefde. Daarbij pleit Gert-Jan voor de menselijke maat. Grootschalige opvang van asielzoekers lijkt efficiënt, maar het legt op kleine gemeenschappen een enorme druk: veel gemeenten willen best kleinere groepen asielzoekers opvangen. Ook dat is liefde.

- Dank voor de bereidheid om samen te zoeken naar goede hulp voor wie dat zo behoeft.
- De opvangplekken waren verminderd, bid voor een consistent beleid die de opvang herstelt.
- Bid voor onze hoog ontwikkelde landbouw, opdat ook daar de menselijke maat leidend blijft.

Vorbereidingen Prinsjesdag

Het is nog niet veel in het nieuws en websites melden ook niet veel, maar in deze tijd wordt wel de begroting voor het volgende seizoen opgesteld. De troonrede komt nu al binnen een maand. De regering werkt hard aan de besluiten die we op Prinsjesdag zullen horen. Genoeg reden om apart aandacht te vragen voor het gebed voor de overheid. En waar de koning geen beslistmacht heeft, heeft hij wel een relevante rol in het behartigen van de onderlinge verbondenheid in ons land.

- Dank dat we een gekozen regering hebben, die de rechtsstaat behartigt. Dank voor recht.
- Dank voor een stabiel koningshuis, voor wijsheid bij haar leden, bid het Gods zegen toe.
- Bid om wijsheid bij alle besluiten die deze weken genomen moeten worden.

Denken over deugzaam bestuur

Er is veel onzeker, wantrouwen groeide in ons land. Daarom is het nodig dat mensen van binnen en buiten de christelijke politiek gaan praten. Wat is een goed bestuur? Ons Wetenschappelijk Instituut houdt vrijdag een [symposium](#) waar veel belangstelling voor is, de zaal is volgeboekt. Sprekers zijn Patrick Overeem (onderzoeker bestuurlijke ethiek en integriteit) en Mirjam Bikker (Tweede Kamerlid voor de ChristenUnie). Het WI publiceert ook een boek: *Tien deugden voor politiek en overheid*, dat bevat tien denkartikelen van Robert van Putten; die geven geen oplossingen voor problemen, maar helpen wel om mensen aan het denken te zetten. Die artikelen zetten aan tot gesprek.

Het WI heeft ook een nieuwe directeur: dr. Trineke Palm. Ze was actief in Perspectief. De afgelopen twee jaar werkte ze bij de Nederlandse Defensie Academie, daar gaf ze les over Europese veiligheid.

- Dank voor alle inspanningen van het WI en de grote belangstelling bij het symposium.
- Dank voor het onderzoek van Robert van Putten en het boek dat nu beschikbaar komt.
- Dank dat het WI een nieuwe directeur heeft en vraag om een zegen voor het werk.

Blijven bidden voor Europa

De machthebbers in het Kremlin rekenden op hun overmacht, maar incasseren nu de boodschap dat ze niet hun zin krijgen. Wel wordt er veel verwoest. Tegelijk zoeken veel mensen in Oekraïne hun steun bij God, de kerken merken het. Hoe moet je in die situatie bidden? De oorlog heeft een enorme impact op de rest van Europa. Ons economische leven verandert er door. Zoeken wij ook steun bij God? De hoofdzaak is dat we kunnen vragen dat God alles laat meewerken ten goede voor wie Hem liefhebben ([Rom 8:28](#)). Dat Hij dwars door alles heen zijn liefde toont.

- Laten we bewogen bidden voor mensen in Oost-Europa (ook Rusland), ze zijn ontredderd!
- Dank dat God een redder is in nood, die helpt boven bidden en boven denken. Pleit daarop.
- Bid voor de rest van Europa. Dat we, net als daar, leren om onze hoop op God te stellen.
- Dank voor alle initiatieven waar we elkaar helpen om te overleven, ook de landen onderling.

met een hartelijke groet,

Kees Sinke
gebedscoördinator